

**From:** "5.1.2.e"  
**Sent:** Mon, 18 Aug 2025 11:40:02 +0200  
**To:** "5.1.2.e" <5.1.2.e@cbs.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@cbs.nl>  
**Cc:** "5.1.2.e" <5.1.2.e@cbs.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@cbs.nl>;  
 "5.1.2.e" <5.1.2.e@cbs.nl>  
**Subject:** RE: Mogelijk datalek Veiligheidsmonitor - feitenrelaas

Beste allen,

Enkele gedachten hierover:

- Goed dat 5.1.2.e aan de bel trekt, dit blijft een ingewikkeld punt.
- De VS claimen vergaande jurisdictie, dat wil zeggen dat ze bij een verwerker die gelieerd is aan een Amerikaans bedrijf gegevens kunnen opvragen zonder dat de verwerkingsverantwoordelijke daarvan op de hoogte wordt gesteld.
- Tegelijkertijd hebben de VS vooralsnog een adequaatheidsbesluit, wat zou betekenen dat ze een adequaat beschermingsniveau van persoonsgegevens kunnen garanderen.
- Dat laatste begint wel steeds meer een fictie te worden, het is dus goed te anticiperen op de derde keer dat een dergelijk adequaatheidsbesluit ongeldig wordt verklaard.
- Tegelijkertijd is het vermoedelijk weinig realistisch te verwachten dat onze verwerkers alleen zuiver Europese subverwerkers hebben. En als dat al zo is, kan een overname zo roet in het eten gooien.
- We kunnen het dus juridisch dichttimmeren en daarmee een hoop potentiële verwerkers/subverwerkers bij voorbaat uitsluiten (wat vermoedelijk tot het mislukken van aanbestedingen gaat leiden) of inzetten op meer technische en organisatorische maatregelen, zoals encryptie, om meekijken door derde landen moeilijker te maken.
- We kunnen ook het gebruik van verwerkers proberen terug te dringen of ze dwingen onze eigen kanalen te gebruiken. Let wel: dat is niet per definitie veiliger.

Kortom: dit is een complexe afweging voor de lijn.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

---

**Van:** 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>  
**Verzonden:** donderdag 14 augustus 2025 11:19  
**Aan:** 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>  
**CC:** 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>  
**Onderwerp:** RE: Mogelijk datalek Veiligheidsmonitor - feitenrelaas

Dag 5.1.2.e

Dank voor je reactie, ik begrijp de overwegingen.

Zie hier mijn antwoord op je vragen:

1. Ik heb de aanbesteding doorgenomen en daar staat het onderstaande in qua juridische eisen. Ze vallen daar terug op de Verwerkersovereenkomst, waar Ipsos zich aan moeten confirmeren. De Modelovereenkomst heb ik niet 5.1.2.f, maar ik verwacht niet dat daar zaken in staan die specifiek voor het CBS/de beveiliging gelden, anders dan wat al in de Verwerkersovereenkomst staat.

## Juridisch

<b>JUR-E1.</b>	Opdrachtnemer conformeert zich bij eventuele gunning van de Opdracht onvoorwaardelijk en volledig aan de "Model Overeenkomst" zoals opgenomen in Bijlage 7. Dit betekent dat uitsluitend de door Opdrachtgever gehanteerde voorwaarden van toepassing zijn.
<b>JUR-E2</b>	Opdrachtnemer conformeert zich volledig en onvoorwaardelijk aan de ARVODI-2018. Opdrachtnemer bevestigt schriftelijk dat Opdrachtnemer bij de uitvoering van de Opdracht en gedurende de looptijd van de Overeenkomst geen aanspraak zal maken op het gebruik van eigen verkoop- en leveringsvoorwaarden, branchevoorwaarden of andere algemene voorwaarden van Opdrachtnemer. In de Inschrijving wordt niet (deels) naar andere juridische voorwaarden verwezen, ook niet als deze niet in tegenspraak met de ARVODI-2018 van Opdrachtgever zouden zijn.
<b>JUR-E3</b>	Opdrachtnemer conformeert zich bij eventuele gunning van de Opdracht onvoorwaardelijk en volledig aan de "Model Verwerkersovereenkomst", te sluiten tussen u en het CBS, zoals opgenomen in Bijlage 12.
<b>JUR-E4</b>	Het eigendomsrecht van de verzamelde data/gegevens ligt v.w.b. de 32.500 jaarlijkse waarnemingen bij CBS en de Opdrachtgever MJenV. Voor de aanvullend uitgevoerde enquêtes, de Oversampling, ligt het eigendom bij de Gebruiker. Voor de aanvullende enquêtes van Amsterdam ligt het eigendom bij de gemeente Amsterdam.
<b>JUR-E.</b>	De door Opdrachtnemer verzamelde gegevens mogen voor geen enkel ander doel gebruikt worden. Na afloop van het onderzoek dient Opdrachtnemer de verzamelde data/gegevens op eerste verzoek te vernietigen. Opdrachtnemer dient schriftelijk te verklaren dat Opdrachtnemer de gegevens heeft vernietigd.

2. Ik heb een lijstje met Verwerkers waar we veel mee samenwerken. Ik weet niet zeker of we met onderstaande verwerkers een actueel onderzoek hebben lopen. Om een actuele stand van zaken te hebben, moet ik wat meer uitzoekwerk doen en navraag doen bij DVZ (waarvan de betreffende persoon die daar meer over weet maandag pas weer aanwezig is).

Voor nu kan ik wel globaal melden:

1. De meest gebruikte Verwerkers zijn:

- a. Ipsos I&O (VM, pilot energiepanel)
- b. Centerdata (bijwerving panel)
- c. Flycatcher (Onderzoek werkbeleving, veldwerk reeds afgerond)
- d. ABF Research (VM, nog niet actueel)
- e. Kantar (momenteel geen actueel onderzoek)

Volgende week zal ik een actuele lijst aanleveren.

Groetjes 5.1.2.e

**Van:** 5.1.2.e <5.1.2.e@pbs.nl>

**Verzonden:** donderdag 14 augustus 2025 08:49

**Aan:** 5.1.2.e <5.1.2.e@pbs.nl>

**CC:** 5.1.2.e <5.1.2.e@pbs.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pbs.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@pbs.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pbs.nl>

**Onderwerp:** RE: Mogelijk datalek Veiligheidsmonitor - feitenrelaas

Hoi 5.1.2.e

Dit is juist waar ik advies van SSC en 5.1.2.e over wil. Op dit moment staat alleen expliciet dat gegevens niet verwerkt mogen worden buiten de EER en dat het passend beveiligd moet worden. Als het goed is hebben jullie ook alle documentatie over de aanbesteding. Kan jij uitzoeken of daar ergens eisen staan ten opzichte van Public cloudgebruik?

Daarbij weet ik ook niet of het nog houdbaar is om public cloudgebruik te verbieden, of dat we ons kunnen beperken tot verbod public cloud van Amerikaanse providers. Daar moet denk ik duidelijkheid over geschept worden.

Als data eenmaal binnen zijn bij het CBS is cloudgebruik een nogo, maar dit is de fase van verzamelen waarbij nog geen andere CBS data aan gekoppeld is. Vraag blijft (als we dit wel toestaan) of we onze respondenten daarover goed informeren.

Kortom, ik wil het gehele proces even goed tegen het licht houden.

Vragen die we dus aan SER/DVZ hebben:

1. In hoeveel gevallen maken we gebruik van een verwerker bij statistische processen (en dan alleen waar we verwerkers inschakelen voor enquêtering);
2. Wie zijn deze verwerkers en subverwerkers.

Vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

CBS | Henri Faasdreef 312 | Postbus 24500 | 2490 HA Den Haag

5.1.2.e

5.1.2.e [@cbs.nl](mailto:5.1.2.e@cbs.nl)

Volg [statistiekCBS](#) op LinkedIn | X | Facebook | Instagram

Werkdagen maandag tot en met donderdag



Voor wat er **feitelijk** gebeurt

---

**Van:** 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>

**Verzonden:** donderdag 14 augustus 2025 08:30

**Aan:** 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>

**CC:** 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@cbs.nl>

**Onderwerp:** RE: Mogelijk datalek Veiligheidsmonitor - feitenrelaas

Dag 5.1.2.e

Dank voor je mail.

Ik zal dadelijk het antwoord op je vraag sturen.

Ik heb nog een andere vraag: gisteren gaf 5.1.2.e aan dat de oude/huidige subverwerker ook in een publieke cloud werkt 5.1.2.f Hoeven we daar niks mee?

Groetjes 5.1.2.e



**Van:** 5.1.2.e <5.1.2.e @cbs.nl>  
**Verzonden:** woensdag 13 augustus 2025 17:50  
**Aan:** 5.1.2.e <5.1.2.e @cbs.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @cbs.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @cbs.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @cbs.nl>  
**Onderwerp:** Mogelijk datalek Veiligheidsmonitor - feitenrelaas

Beste allemaal,

Vanmiddag werd ik betrokken bij een vraag over een mogelijk datalek bij de Veiligheidsmonitor. Ik heb alles wat we nu weten even op een rijtje gezet, beginnend met de conclusie.  
**Conclusie:** er is geen sprake van een datalek op dit moment.  
Wel zijn er nog een aantal **grote zorgen** die komende week opgepakt moeten worden.

Feitenrelaas

- 1. Voor het uitvoeren van de Veiligheidsmonitor maakt het CBS al lang gebruik van de verwerker I&O research. I&O research is op 8 januari 2024 gefuseerd met IPSOS. Met IPSOS I&O is vervolgens in 2024 een verwerkersovereenkomst afgesloten voor het uitvoeren van een deel van de Veiligheidsmonitor.
- 2. Op vrijdag 18 juli kreeg het CBS bericht van IPSOS I&O dat zij van subverwerker veranderen. Waar zij voorheen DataCollectors gebruikten voor de hosting van de online vragenlijsten in Dimensions, gaan zij per 1 augustus 2025 over op systemen van Ipsos Global. Ipsos, een Frans bedrijf, werkt conform de GDPR (AVG). Alle data blijven dan ook binnen de EU (laten ze ons weten).
- 3. Zij geven aan dat de data van Dimensions datacollectie server van datacenter Amsterdam naar datacenter Frankfurt gemigreerd worden. De rode vlag is de toelichting over de nieuwe subverwerker, namelijk Google, zie tabel hieronder. Google is een Amerikaans bedrijf en voor microdata geldt binnen het CBS (in lijn met de AVG) dat dit niet in public clouds verwerkt worden.

Naam en contactgegevens subverwerker	KvK-nummer	Uitbestede verwerkingen	Toepassing (geautomatiseerd systeem)	Verwerkingslocatie	Doorgifte instrument	Aanvullende maatregelen (indien van toepassing)
Microsoft	34061536	Hosting services (Ipsos File servers)	Microsoft file server	Nederland	Nvt	Nvt
Google	34198589	Hosting services (Dimensions 7.5)	GCP Google cloud platform	Duitsland	Nvt	Nvt

- 4. Op dit moment is veiligheidsmonitor is al gestart, de start van de vragenlijst was 23 juli 2025, de steekproef is op 1 juli geleverd.
- 5. SSC heeft nagebeld en telefonisch gehoord dat deze samenwerking nog via de ‘oude’ subverwerker loopt.
  - Dit moet schriftelijk vastgelegd worden.
  - @ 5.1.2.e kan jij dat laten bevestigen voor de gehele uitvoering van de VM? Deze duurt een aantal maanden toch?
- 6. De inschakeling van nieuwe subverwerkers kan alleen met goedkeuring van het CBS. Normaal gesproken beoordeelt BSB-J dit. Als het om Cloudgebruik gaat moet hiervoor advies ingewonnen worden bij SSC.
  - BSB-J: wat is jullie oordeel bij verandering van subverwerkers waarbij er gebruik gemaakt wordt van Google ondanks dat de gegevens in Frankfurt opgeslagen worden?
  - SSC: wat is jullie oordeel überhaupt over gebruik Amerikaanse Clouddiensten – volgens mij moeten we dit gezien het huidige klimaat niet willen.

Mocht het zo zijn dat BSB-J en SSC negatief oordelen, dan kan de samenwerking niet voortgezet worden. Het moment van stoppen hangt af van het moment van overstap naar de nieuwe verwerker.

Overige vragen

- In de verwerkersovereenkomst staat duidelijk “Verwerker Verwerkt geen Persoonsgegevens buiten de Europese Economische Ruimte (EER), tenzij Verantwoordelijke daarvoor voorafgaand uitdrukkelijk schriftelijke toestemming heeft gegeven”.
  - SSC en BSB-J: hoe gaan we om met verwerkers die werken met Internationale Clouddiensten, ook al is de opslag lokaal? Dit betreffen enquêtegegevens die het CBS uitvraagt, maar nog niet gekoppeld heeft aan registers.

- Het CBS beleid rondom Cloud is sowieso dat CBS gegevens niet op public Clouds worden verwerkt (alleen on premis).
- Moeten we nog een uitgebreidere analyse doen van alle subverwerkers bij statistische diensten?

Een laatste zorg die ik wil delen is dat zowel IPSOS als de subverwerker aangeeft dat de enquêtedata om anonieme data gaat. Dit baart me zorgen en moet wellicht explicieter benadrukt worden in overeenkomsten. Hoe weten we immers dat persoonsgegevens niet verwerkt worden buiten de EER als de verwerker onze enquêtedata beschouwt als anonieme data.

Ik stuur deze mail ook door naar mijn management, BSB-J en de FG.

Vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

CBS | Henri Faasdreef 312 | Postbus 24500 | 2490 HA Den Haag

5.1.2.e

5.1.2.e

[@cbs.nl](https://www.cbs.nl)

Volg [statistiekCBS](#) op LinkedIn | X | Facebook | Instagram

Werkdagen maandag tot en met donderdag



Voor wat er **feitelijk** gebeurt